

Jaarverslag

Jaarverslag 2024

Het onderstaande jaarverslag geeft een beeld van wat er in de vereniging in 2024 in grote lijn is gepasseerd en waarbij de rol van het bestuur initiërend, meewerkend, faciliterend of waarnemend is geweest. Uiteraard hebben er daarnaast nog vele andere activiteiten plaatsgevonden in verenigingsverband vanuit landelijke, regionale en lokale initiatieven.

Het jaar 2024 begon in het teken van de Kerstbijeenkomst van 1923/1924 waarmee onze vereniging haar fundament kreeg. In Antropia vond begin januari een tweede conferentie plaats ter verdieping van wat de Kerstbijeenkomst 1923 betekent en beoogt. Voor het eerst werd in Nederland de toespraak waarin Rudolf Steiner de 'grondsteen van de liefde' vormde, in haar geheel voor een groot publiek uitgesproken. En indrukwekkend daarbij waren de nieuwe stille euritmische vormen die deze toespraak nog meer reliëf geven. Ook de laatste spreuk die Steiner in het openbaar heeft uitgesproken, de Michael-imaginatie uit 1924, werd euritmisch uitgevoerd. Deze spreuk was onderdeel van Steiners laatste voordracht; veel leden uit heel de wereld, en ook in Nederland, hebben deze laatste voordracht eind september herdacht.

Eeuwfeesten

Zo waren er ook in 2024 de nodige momenten waar een eeuwfeest aan de orde was. Aan het eeuwfeest van de vereniging- en beweging voor biodynamische landbouw hebben ook leden van onze vereniging meegedaan. Het bestuur van de AViN heeft het wetenschappelijk congres mee helpen organiseren dat op 20 november in Antropia werd gehouden. Inmiddels komen we langzaam aan het einde van de eeuwfeesten die de laatste jaren zijn gevierd. Het komende jaar zal de AViN nog twee keer groots uitpakken: de herdenking van Steiners 100^e sterfdag in De Flint in Amersfoort (op 30 maart 2025) en het MENS!Festival op de Reehorst in Driebergen (30-31 maart 2025) waarin de vruchten van de antroposofie voor iedereen zichtbaar en beleefbaar worden gemaakt.

Perspectiefproject

Een van de initiatieven om niet alleen op terug te kijken maar ook om vooruit aan mee te werken is het Perspectiefproject dat in 2024 op gang is gekomen. In 2023 was het initiatief geboren en werd er een projectorganisatie ingericht. Het bestuur heeft dit initiatief ondersteund en daarom een startfinanciering

beschikbaar gesteld. Het is voor onze toekomst van belang dat de antroposofie als geestelijke stroming zich niet in de marge van de samenleving bevindt maar een serieuze gesprekspartner is. En om niet als pure ideologie gezien te worden heeft de antroposofie mensen nodig die hun eigen (geestelijke) ervaringen inbrengen. Het Perspectiefproject werkt aan het bewust maken van spirituele ervaringen rondom leven en sterven. Twee andere doelen zijn ook: versterking van de interne samenhang binnen de AViN en netwerkvorming van mensen met initiatieven die maatschappelijk relevant zijn.

Aan de leden werd gevraagd met het project actief mee te doen en het ook financieel te steunen. De reactie daarop was bemoedigend, maar niet zo groot dat het project al zelfdragend kan zijn. En dat vormt een dilemma, omdat de startfinanciering niet gecontinueerd kan worden – zover reiken naar het oordeel van het bestuur de middelen niet en het was ook de opzet, dat het project na verloop van tijd zelfdragend zou worden. Dat betekent onder andere dat er ook op kleinere schaal voor kortere projecten werving en crowdfunding nodig is. Daarnaast zoeken de kartrekkers die het project willen doordragen nu door middel van individuele petenkringen financiering voor hun inzet. Dat proces is gaande. Er zijn leden die hun schouders eronder blijven zetten zodat het project door kan gaan.

Vereniging

Het ledenaantal is met 1 gestegen. Mensen die nog geen lid zijn, maar wel sterk verbonden zijn met antroposofie nemen – naar het lijkt weer meer dan voorheen – toch het besluit lid te worden, vermoedelijk nadat ze leden hebben ontmoet of bijeenkomsten hebben bijgewoond en daar iets ervaren dat aanspreekt.

Er zijn ook opzeggingen geweest; naast dat het gaat om overlijdens zijn dat mensen die merken dat ze te weinig betrokken zijn of worden, ze krijgen andere prioriteiten, of ze kunnen zich niet vinden in zaken die ze bijvoorbeeld in Motief lezen. Het aantal nieuwe aanmeldingen is wel groter dan het aantal opzeggingen. In het nieuws verschijnen soms ook berichten die negatief uitpakken voor de antroposofie of de werkgebieden. We weten niet in hoeverre dat invloed heeft. We zijn ons bewust van de neiging tot polarisatie in deze tijd; daarom streven we naar een zorgvuldige communicatie, ook binnen de redactie van Motief en de verenigingswebsite.

Jaarverslag

- Het bestuur bevordert om deze reden ook inhoudelijke bijeenkomsten waarin niet-leden kunnen meedoen en waarin ontmoeting kan plaatsvinden. Er was begin 2024 een Ontmoetingsdag en er volgden SamenDoenDagen (vanuit het Perspectiefproject). Op 26 januari 2025 was er opnieuw een Ontmoetings- en netwerkdag met een intensieve open uitwisseling tussen leden en niet-leden op tal van onderwerpen; daar is door Eveline Clignett ook haar nieuwe app 'Soof' gepresenteerd.
- Er waren in 2024 in datzelfde kader weer vier meditatiedagen waar heel trouw in een veilige setting oefeningen worden gedaan, uitwisseling plaatsvindt, kunst gehoord en/of gedaan wordt, en waar mensen bemoediging ervaren.
- Veel bijeenkomsten van de vaksecties van de Hogeschool staan ook open voor niet-leden; er zijn immers ook aanzienlijk veel antroposofen die geesteswetenschappelijk werk doen zonder nog aangesloten te zijn bij de Hogeschool; juist daarom is die ontmoeting en uitwisseling van belang.
- Nieuwe leden sluiten zich lang niet altijd bij de plaatselijke open ledengroepen aan. Dat vraagt om andere manieren en andere vormen van bijeenkomen en ontmoeten. In het overleg van de contactpersonen zijn goede voorbeelden uitgewisseld. Het overleg van de contactpersonen is in 2024 meer in het teken komen te staan van deze opgave.
- Voor zogeheten nieuwe ledendagen was de belangstelling ondanks een gevuld programma minder groot dan we gewend waren. Dit jaar werden ze regionaal georganiseerd; één daarvan is in 2024 doorgegaan.
- Het bestuur ging in het kader van regionale ontmoetingen dit jaar in gesprek met de leden in en rondom Den Haag. Daar klonken o.a. twee geluiden: het intensiveren van het bestaande ledenwerk is belangrijk, naast het vinden van andere werkvormen binnen de vereniging.

Communicatie

In Motief is te lezen hoeveel activiteiten er door leden georganiseerd worden en hoeveel thema's er aan bod komen. Veel van die werkgroepen zou je ook 'thematische ledengroepen' kunnen noemen, al noemen die zich vaak niet zo. Het aantal goed vindbare open 'thematische ledengroepen' is echter niet toegenomen, terwijl ze er wel zijn; daarom zoekt het bestuur een manier om voor nieuwe leden een overzicht aan te bieden van wat er allemaal gebeurt. Een mooie ontwikkeling daarbij is dat steeds meer plaatsen een eigen website hebben waar alle (lokale) informatie toegankelijk wordt gemaakt, zowel uit de vereniging als ook uit de bredere beweging. Op onze eigen website kun je op dit moment 12 lokale of regionale websites direct vinden onder het kopje 'Agenda'.

Afbbeelding voor de dag over de Logos, door Marianne van Biert

Onze tweede website www.antroposofie.nl krijgt geleidelijk aan steeds meer partners die hun werk binnen de antroposofische beweging ook via deze website zichtbaar en up-to-date houden. Met name Michel Gastkemper en Peter Nieuwenhuijse hebben zich hiervoor sterk gemaakt. De laatstgenoemde heeft tot vorige jaar vijf jaar lang vanuit de bestuurskring onze (web)redacteurs ondersteund, waarvoor we hem zeer dankbaar zijn.

Luc Ambagts heeft zich naast de redactie van Motief dit jaar sterk gemaakt voor een nieuw deel van de serie "Motief belicht ..."; dit keer gewijd aan Steiners boek *De weg tot inzicht in hogere werelden*. Veel persoonlijke verhalen over de innerlijke ontwikkelingsweg met vallen en opstaan maken het boek breed toegankelijk.

Er zijn inmiddels twee digitale nieuwsbrieven waarmee onze webredacteur Michel Gastkemper respectievelijk 6600 en 3100 mensen weet te bereiken. Op Instagram volgen 3450 mensen de activiteiten en op Facebook 4900. De activiteit op sociale media zal verder gaan toenemen.

Hogeschool

De Vrije Hogeschool voor Geesteswetenschap kreeg met de heroprichting van de Antroposofische Vereniging in 1923 een nieu-

we basis. De Esoterische Cyclus geeft daarvan blijk. Het aantal mensen dat nieuw toetreedt tot de Hogeschool neemt toe. In het Goetheanum valt het op dat ze relatief veel blauwe lidmaatschapskaarten van de Hogeschool naar Nederland sturen.

De kring van lectoren komt vijf keer per jaar bijeen om het werk af te stemmen en elkaar te ondersteunen. De kring is in 2024 begonnen het thema Michaëlschool & Rozenkruisersschool te bespreken. Er zijn nu zeven van de twintig steden waarin een wisseling en ook verjonging van de wacht plaatsvindt. De lectoren en de coördinatoren van de vaksecties zijn met elkaar in gesprek gekomen; een aantal van hen hebben de Hogeschooldag samen voorbereid.

In november was er een – wederom open – Hogeschooldag die als bezinningsdag mensen oproep om te kijken hoe we na 100 jaar het onderzoeks- en opleidingswerk kunnen versterken en ook 'bij de tijd' kunnen brengen. Het besef groeit dat het contact met antroposofische vakopleidingen meer aandacht behoeft, omdat daar ook de actuele vragen leven. Op deze dag gaat een vervolg komen.

De vaksecties van de Hogeschool hebben veel georganiseerd en ook gepubliceerd. Zo verscheen vanuit de cultuurwetenschappelijke sectie een boek over *Het labyrinth van de Logos*. De jeugdsectie heeft in 2024 nieuw élan gekregen; er is een nieuwe kerngroep gekomen die voortvarend aan de slag gaat. Zij hebben ook het succes van de welbekende Michaëldagen eind september mede mogelijk gemaakt.

Elisabeth Vreedehuis

De ontwikkelingen in het Vreedehuis zijn bemoedigend. De kring van vrijwilligers en direct betrokkenen groeit nog steeds (circa 60 mensen). Daarmee is een menselijk samenwerkingsverband ontstaan dat de basis is voor het huis. Het huis 'leeft' en kan bloeien. Het wordt in toenemende mate een cultuurhuis waar nieuwe groepen zich thuis voelen. Zo zijn er vijf koren die wekelijks komen repeteren. En onverminderd belangrijk is de mogelijkheid voor antroposofische kunstenaars om daar te oefenen, te presenteren, te exposeren. Niettemin vraagt het van een klein aantal dragers veel tijd en aandacht om het huis – ook figuurlijk – schoon en goed te houden. Zolang dit menselijk samenwerkingsverband hecht blijft, kan het Vreedehuis blijven bloeien.

In het Vreedehuis vinden ook rijke vieringen van de jaarfeesten plaats. Ze kunnen dan ook als landelijke vieringen aangemerkt

worden. Delen van het programma worden soms ook elders in het land weer gepresenteerd of uitgevoerd.

In 'ons' Vreedehuis hebben diverse conferenties plaatsgevonden zoals met Hemelvaart een grote internationale conferentie over kunst en kleur en in oktober een internationale bijeenkomst over vrede. Ook worden daar regelmatig naast kunstwerken (in exposities zoals die van Hans- Dieter Appenrodt) boeken en projecten gepresenteerd. Onder andere werd een studiedag gehouden over de Apocalypse van Johannes en het eigentijdse fenomeen van drempelervaringen, met sculpturen van Kees Zoeteman.

Huisvesting secretariaat

In Motief is er berichtgeving geweest over het niet doorgaan van de plannen om te verhuizen van de Boslaan in Zeist naar Landgoed Kraaybeekerhof in Driebergen. Bij het secretariaat – via secretariaat@antroposofie.nl – is een document op te vragen, waarin wordt uitgelegd hoe het bestuur naar deze zaak kijkt.

Internationaal

In november kwamen onder leiding van onze penningmeester Reinoud van Bemmelen twaalf collega's van hem bijeen, ook die van Canada en Verenigde Staten. Zij kwamen kijken hoe het Vreedehuis werkt. Ze werkten samen aan toekomstbeelden voor het Goetheanum en voor het door hen opgerichte Fonds Goetheanum Wereldwijd waarin de solidariteit tussen de landen wordt geïmplementeerd.

Het bestuur reisde de afgelopen jaren naar het buitenland om in overleg te treden met de besturen van onze buurlanden: België, Duitsland, Groot-Brittannië. In het najaar van 2024 waren we te gast bij het bestuur in Parijs, waar we in grote eensgezindheid en met groter perspectief dan alleen binnen onze eigen landgrenzen gekeken hebben naar de vraagstukken van de vereniging en de opgave van de antroposofie in deze tijd.

Onze landsvertegenwoordiger Rik ten Cate was onvermoeibaar actief en aanwezig in het Goetheanum; hij zal nu ook regelmatig de bestuursvergaderingen aldaar bijwonen als lid van de *erwiderterte Vorstand*. De dubbele pentagondodekaëder reisde in 2024 langs tal van landen naar bijeenkomsten toe en het meereizende logboek wordt gaandeweg een belangwekkend document.

Namens het bestuur,
Pim Blomaard